

[Arne Bjerregaard]

vi med kyniske magter kan skabe fred i vor tid, blot med personlige underskrifter på et stykke papir, som en vis hr. Chamberlain i sin tid troede at man kunne.

Nu siges det ganske vist, at historien ikke gentager sig, og jeg skal da villigt indrømme, at historien næppe gentager sig helt, men alligevel er historien lærerig, og for mig at se er den russiske imperialistiske kynisme, der holder flere nationer i en slavetilstand, at sammenligne med eller i alt fald ikke ulig Tyskland i 1930'erne. Og jeg må spørge, og vi må spørge os selv: hvordan mon Europa havde set ud, hvis Tyskland havde stoppet ekspansionen i 1940? Da vi trods alt handler ud fra historiske forløb – det kan vi ikke frasi-ge os – så må vi også stille os spørgsmålet, om den anden verdenskrig ville være kommet, hvis de overfaldne lande ikke havde indbudt til den ved at gøre sig så militært underlegne.

Selvfølgerlig kan vi ikke få svar på disse spørgsmål, men vi er nødt til at stille dem for at give os selv en mulighed for at vælge den vej, der fører til det ønskelige, det, som jeg har nævnt: frihed for nationer og frihed for den enkelte. Jeg skal da villigt indrømme, at kristeligt folkeparti i almindelighed og jeg i særdeleshed gerne så alt militær afskaffet, om dette var muligt. Men jeg må også sige personligt, at jeg ønsker ikke nok en gang at se til, mens hele folkeslag næsten lægges øde. For vel ønsker vi ikke som mange andre at slå ihjel, men vi er nødt til at tage imod historiens dom, at dengang slog vi netop ihjel, fordi vi ikke turde gøre det, vi skulle gøre, i tide, fordi vi ikke havde mod til at tage tidens udfordring op.

Vi mener derfor i kristeligt folkeparti, at historien ikke viser os anden vej end at afskrække den kyniske magt med dens egne våben, for kun derved synes der mulighed for, at begge parter, de og vi, destruerer våbnene. Selvfølgerlig så vi gerne i kristeligt folkeparti et Europa uden atomraketter, men den eneste mulighed for at få dem fjernet, der allerede er i Øst af nyeste karat, er øjensynlig først at sætte nogle op i Vest, eller i hvert fald at true hermed, selv om det er os så inderligt imod, ligesom det er så mange andre inderligt imod, men som jeg har prøvet at forklare i mit indlæg, kan et standpunkt, udsprunget under en øjeblikkelig fø-

lelsesmæssig synsvinkel, befordre det, man netop ville hindre.

At nogle øjensynlig ønsker at udnytte umiddelbar følelsesmæssig aversion i befolkningen i partiegoistisk øjemed, er beklageligt, for det kan være ødelæggende for saglig oplysning om forsvarrets egentlige mening herhjemme og i NATO, nemlig at forhindre, at det overhovedet kommer i funktion, og at fremme den nedrustning, som vi alle sammen ønsker.

Margrete Auken (SF):

Samtlige de partier, der i dag puster sig op af forargelse over, at også socialdemokratiet måske er blevet utilpas ved de nye raketter, er partier, der gør sig til af deres kristelighed. Der er salmesang og gudstjeneste ved diverse landsmøder, og gudelige ord om vor kristelige arv løber dem af munden i tide og utide, især i utide. Jeg har luret på, om vi også i dag skulle belemres med dem, den har jo været højt oppe med snak om brudte løfter, manglende troværdighed og ødelæggelse af 10.000 års enighed om forsvarspolitikken, som var det en lidt patetisk spejdertrop, der havde ballade med en patrulje før et terrænløb i Hareskoven. Men der har da været en grænse, vi har dog ikke hørt, at det også skulle være imod vor kristne tradition at sige nej til atomraketter. Selv om vi er sluppet for det helt kvalmende, skal de ikke slippe for at konfronteres med modsætningen mellem al deres kristelighed og deres oprørende ufølsomhed over for atomoprustningens vanvid.

Hvad forestiller disse partier sig er årsagen til, at kristne alle mulige steder i verden rejser sig og går sammen med fredsbevægelsen for at få atomvåbnene væk? Den store fredsbevægelse i Holland har fra starten været kirkelig og er det endnu. Den kristne fredsbevægelse i Vesttyskland er centralt placeret i fredsarbejdets organisering dér, ligesom det også er kristne unge, der i DDR tager kampen op mod atomvanviddet. I England har ærkebiskoppen lagt sig ud med Margaret Thatcher ved at tage afstand fra hendes regerings deltagelse i oprustningen. Den engelske synode har udtalt sig samlende og forpligtende mod atomvåbnene. 10 bisper på Sicilien har sagt klart fra over for raketopstillingen; de har gjort det på embeds vegne, men sammen med fredsbevægelsen. Den katolske bi-